

Bezoekverslag Hongarije en Roemenië 2018

Na 2 keer bij elkaar te zijn gekomen zijn we dinsdag 29 mei om 12.30 vertrokken. Wij zijn Jans Eising, zijn zwager Gerrit Kromhof en ondergetekende Bert Stokvis.

We hebben maandagmiddag om 17.00 uur geladen, ondanks het feit dat we vrij veel vollumineuze goederen mee hebben zijn we bij de weging 5.570 kg, zonder onszelf en bagage, eigenlijk 150 kg te zwaar, maar dat mag geen probleem zijn.

We hebben 3 bestemmingen mee: Hidas (Hongarije), Sernaton de Sus en Bikfalva (Roemenië). Bij een rustig verlopen reis, we hebben echt de tijd genomen, zouden we aankomen in Hidas om 8.00 uur 's morgens. Dit lijkt ons rijkelijk vroeg, we zetten daarom de bus 100 km voor Budapest maar een uurtje aan de kant en vervolgen onze weg daarna op het gemak mooi buiten de spits naar Hidas. De eerste 1450 km. zitten er op!

We komen aan om 10.00 uur, een mooie tijd.

De ontvangst is heel hartelijk, dominee Gyenge Károly heeft op ons gerekend. De voorzitter van de kerkenraad wordt opgetrommeld en na een bak koffie kunnen we de lading lossen.

Na de lunch in de plaatselijke eetgelegenheid waar ook de maaltijden voor de school worden bereid, die ze overigens speciaal voor ons na sluitingstijd openden, hebben we tijd om te ontspannen, te douchen en wat rond te hangen rond de kerk.

Tegen de avond is de hele kerkenraad uitgenodigd om samen met ons een traditionele "Pörkölt" te gebruiken.

We kunnen u vertellen dat dit een tijdrovende happening is. Pörkölt is een Hongaarse goulash met varkensvlees en biggenpoten. Het wordt gedurende 3 uur op een driepoot op open vuur door de mannen bereid, de bijgerechten worden door de vrouwen binnen bereid..

Het smaakte zeer goed, de ontmoeting is ook heel goed, maar echte gesprekken kun je moeilijk voeren, een enkeling spreekt enkele woorden Duits of Engels, maar het gevoel is goed.

Om 22.00 uur is het al goed donker en we willen wel graag naar bed.

De kleding wordt door de kerk voor het grootste deel verkocht, voor een enkeling die het niet betalen kan wordt er ook wat geschonken.

Om 7.00 uur gaat de wekker en na een klein ontbijtje gaan we om 7.30 uur rijden, op naar Bikfalva, 700 km. voor de boeg!

De reis verloopt perfect. Een paar jaar terug moest je voor deze 700 km. echt rekenen op 15 uur rijden. Maar nu....via Arad.....Timisouare richting Sibiu enorme stukken snelweg zijn klaar, het rijdt super. We komen in Bikfalva aan om 19.00 uur plaatselijke tijd, dus in 11 uur over!

Monika, de vrouw van Santa Imre had ik al gebeld dat we er aan kwamen.

De Palinka stond al op tafel en, ondanks ik het haar verboden had, een uitgebreid diner!

We hebben veel bij te praten. Zij hebben het heel druk met hun gehandicapte dochtertje Szelyke en haar broertje Soma van anderhalf.

Vrijdagmorgen lossen we de aanhanger en een deel van de bus in het gastenhuis.

Naast de kleding zijn er enkele maxi cosies, wandelwagens, krukken en 2 kinderwagens meegekomen. Het idee is deze ook mogelijk uit te lenen in het kleine Groene Kruis-project dat we hier hebben lopen. Er wordt al wat materiaal uitgezet, maar Monika wil dit graag wat uitbreiden.

Het Groene Kruis-project wordt ook gebruikt om in de zeer grote behoefte aan incontinentie-materialen te voorzien. In onze persoonlijke projecten hebben we hier ook wat geld voor gereserveerd.

De kleding wordt in het dorp verkocht door enkele vrouwen uit de kerk.

Een paar vrijdagmiddagen en avonden wordt een markt gehouden in het gastenhuis, vanaf de kansel wordt afgeroepen wanneer er weer een markt is.(de opbrengst hiervan komt ten goede aan de diaconie/kerk

Ik heb met Ilonka uit Sernaton mail contact gehad en gezegd dat we vrijdag langs gingen komen. Zij reageerde dat ze de hele dag aanwezig is, hetzij in de pastorie of anders op het Malomkert terrein.

Nu wil het toeval dat we samen met Monika boodschappen zijn gaan doen voor het voedselproject, vrijdagmiddag in Ozun en wie komen we tegen, de zoon van Laszlo en Ilonka, hij vraagt als we toch naar Sernaton gaan alvast ook wat kratten voor Laszlo mee willen nemen die ze zaterdag nodig zijn, 2 vliegen in 1 klap, hij belt zijn vader, dus hij weet wanneer we zullen komen! Nadat we de douchekraan in het gastenhuis hebben gerepareerd gaan we op pad naar Sernaton. Om een uur of vijf komen we er aan. Er is niemand thuis, maar de klingelman weet waar we voor komen en de lading wordt door ons gelost in een bijgebouw. Dan gaan we naar het "Malomkert", letterlijk vertaald is dit molentuin, een 7.500 m2 groot terrein met een watermolen, dit terrein was in 2012 te koop voor 15.000,-euro. Ik was met Hester en de jongens in dat jaar bij hen en ze lieten het terrein aan ons zien.

Ze konden het kopen, hadden plannen om hier een sociaal plan op te zetten, kinderen uit het weeshuis hier te laten helpen en sociale contacten op te doen. En een programma aan te bieden voor scholen en andere groepen kinderen uit Roemenië en Hongarije. De groepen zouden workshops broodbakken, vermicelli maken, houtbewerken kunnen volgen. Dit was hun idee, maar ze durfden het niet aan, € 15.000,- is voor hen een best bedrag om zo maar te financieren. Met een kwinkslag keken Hester en ik elkaar aan en we zeiden dat als zij het niet zouden kopen wij het kochten, een prachtige locatie met mogelijkheden, zeer oude vervallen gebouwen, dat wel maar toch! Het jaar daarop waren we er weer met goederen voor het weeshuis. Ilonka vertelde toen dat het erf gekocht was, de voorbereidingen en de eerste bouwactiviteiten waren begonnen. Maar het mooiste was dat zij er 100% van overtuigd was dat ons bezoek het jaar ervoor door God gestuurd was en dat dit het teken was dat ze dit project moesten starten. Hoe mooi kan een bezoek dan achteraf zijn?! Dit geeft wel een bijzonder gevoel als je dan een paar jaar later op het terrein loopt en ziet dat het alles werkt en lijkt zeer rendabel te worden, 6 arme mensen uit het dorp hebben er een vaste werkplek en enkele jongeren uit het weeshuis verdienen er ook een zakcentje bij.

Zonder eten komen we natuurlijk niet weg, om half acht gaan we terug naar Bikfalva.

Terug in Bikfalva moeten we beslist nog even bij vrienden van ons komen, Csilla en Tibor Zàtyi, een stel wat heel actief is binnen de kerk, het is geregeld door Monika, zij en haar man moesten plotseling weg en ze willen niet dat we eenzaam in het gastenverblijf zitten!!

Zaterdagmorgen is ingepland om de voedselpakketten samen te stellen en deze bij de 80-plussers langs te brengen. Jans en Dianne hebben gezorgd voor een Hollands extraatje, een pak koffie en een blik stroopwafels!

De ouderen kennen ons inmiddels en het weerzien is indrukwekkend, overal moeten we blijven en wil men ons uitnodigen, maar we willen de mensen niet in verlegenheid brengen en we moeten voor de lunch klaar zijn, dus veel tijd hebben we eigenlijk niet, maar het lukt dus ook niet om af te werken voor de lunch, dus de rest maar in de middag gebracht.

Zaterdagavond zijn we samen met het domineesechtpaar uitgenodigd voor het diner bij Csilla en Tibor. We hebben er enorm gelachen, veel vitamine L, volgens Jans.

Zondag is er kerk, 11.00 uur, we werden namens de kerk bedankt voor al het werk, de goederen en de contacten. Onze kerk en de stichting krijgen de groeten en toegewenste zegeningen. Namens onze kerk heb ik hen de groeten gebracht en hen bedankt voor hun gastvrijheid. Ook heb ik nog specifiek benoemd dat de bijdrage voor het zomerkamp bestaat o.a. uit een donatie van de stichting en de inzameling van de jeugd (tienerdienst) van onze kerk....van onze jeugd....voor jullie jeugd! De reacties uit de kerkzaal zijn wederom ontroerend!

Na de dienst is er Kürtös kalács, een regionale lekkernij met water en thee. Iets wat speciaal door de vrouwen van de kledingverkoop en het voedselprogramma voor ons als dankbaarheid is geregeld, heel bijzonder!

De middag hebben we besteed aan een bezoek aan Ozun, het buurdorp waar uitvoeringen zijn van verschillende fanfares. Later op de middag ben ik met Gerrit, die voor het eerst mee is, nog even naar Sf. Gheorge geweest om een indruk te krijgen van deze provincie hoofdstad (Covasna). Zondagavond na het diner bij Monika en Imre hebben we de lopende projecten geëvalueerd.

Ons eigen voedsel project loopt perfect. De wens bestaat wel om het project uit te breiden naar armen van 70 plus ipv 80 plus. Het probleem is dat deze generatie geen eigen pensioen heeft opgebouwd uit arbeid en ze het met het standaard ouderengeld van 300 lei(€ 70,-) per maand moeten doen. Dit betekent dat we van 16 pakketten uit moeten breiden naar 28-30. We gaan het bekijken, maar voor komend jaar hebben we hier geen geld voor.

De zomerkampen gaan ook zeer naar wens, men kan met de 100 euro van de stichting en 150 euro uit legaat/tienerdienst + meegebrachte materialen dit jaar goed uit de voeten.

Een probleem is er de afgelopen 2 jaar met de Engelse les, het gaat niet zoals gewenst, de student die het eerst de aanzet gaf studeert nu te ver weg, een ander vraagt teveel geld + reiskostenvergoeding en kan bij tijd en wijle niet. Een ander probleem is dat er kinderen zijn die naast school door de ouders niet gestimuleerd worden. Er is ook van de gedoneerde 900 euro nog maar 300 uitgegeven dus 600 is nog beschikbaar. We spreken af dat naar het idee van Imre dit geld wordt besteed aan huiswerkbegeleiding bij Engelse les die op de school ook al wordt gegeven, maar waar de ouders hen niet kunnen helpen. Lukt dat niet dan zal het geld worden besteed aan het voedselproject.

Het volgende idee is om de uitleen van medische hulpmiddelen wat uit te breiden, we hebben van de stichting al verschillende materialen meegenomen: krukken, rollators, wandelstokken en incontinentie materiaal.

Zeer nodig zijn nog enkele looprekken, want rollators kunnen in de slechte straten onmogelijk worden gebruikt (wel binnen en op het eigen terrein).

We hebben wat extra geld achtergelaten voor incontinentiemateriaal, zodat men voor komend jaar zich kan redden.

Voor volgend jaar of als het kan voor september wenst men voor de schooljeugd nog kleurpotloden of viltstiften, pennen en schriften.

De kinderen moeten dit zelf aanschaffen, de school heeft hier geen geld voor!!

(We hebben aan dit verzoek inmiddels voldaan met wat burens en het vervoer ervan is inmiddels gebeurd, samen met 2 gedoneerde digiborden en een twintigtal schoolbankjes en stoeltjes voor de lagere scholen in Bikfalva en Ozun)

Maar mooi om te horen dat de mensen zeer blij zijn met de hulp die heel direct en overzichtelijk geboden wordt.

Opnieuw heb ik, evenals vorig jaar een zeer uitgebreid financieel verslag ontvangen met alle bonnetjes en uitgaven overzicht per project, tot aan de geldwissel-overzichten aan toe!

Maandagmorgen is het dan zover, we moeten afscheid nemen, altijd een vervelend moment, maar we spreken af: volgend jaar komen we terug!

Maar we spreken elkaar gemiddeld ook 1 keer per maand via Messenger om bij te praten!

Om kwart voor acht rijden we.....terug naar Wierden!!

Met vriendelijke groet,
Bert Stokvis